

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “เนื้อหาเพลงและอัตลักษณ์แฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึง เนื้อหาของเพลงฮิปฮอปในประเทศไทยและอัตลักษณ์ของแฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทยว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร โดยใช้กรอบแนวคิดต่างๆ มาเป็นกรอบอ้างอิงในการวิจัย อันได้แก่ แนวคิดเรื่องดนตรีสมัยนิยม (Popular music) กระบวนทัศน์ Hermeneutics ทฤษฎีสัญญาวิทยา (Semiology) แนวคิดเรื่องการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) แนวคิดเรื่อง “Fans” และ “Fandom” แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ (Identity) แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมย่อยวัยรุ่น (Youth subculture) เป็นกรอบความคิดเพื่อศึกษาถึงเนื้อหาและอัตลักษณ์แฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย ผู้วิจัยนำเสนอบทสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับต่อไปนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาทั้งหมดได้ข้อสรุปดังนี้

(1) เนื้อหาเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย

บทสรุปผลการวิจัยสำหรับการศึกษาถึงเนื้อหาเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

การบอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิตของวัยรุ่น

เนื้อหาที่ถ่ายทอดให้เห็นถึงวิถีชีวิตของวัยรุ่นนั้น ประเด็นเนื้อหาหลักๆ ได้กล่าวถึงเรื่องราวการปาร์ตี้ (Partying) ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมการดื่มเหล้าเข้าสังคมา การเที่ยวกลางคืน ท่องราตรี- การเดินร่า การเสพยาเสพติด การถ่ายทอดเรื่องราวของตัวศิลปินฮิปฮอปในการกินเที่ยวชีวิตประจำวันเพื่อให้แฟนเพลงได้รับทราบ การรวมตัวกันในการทำกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มวัยรุ่น (Crews, Gangster) การถ่ายทอด

เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ศิลปินได้พบหรือเจอมานั้น เป็นประเด็นที่ได้รับความนิยมอย่างมากในหมู่วัยรุ่น เพราะเนื้อหาและเรื่องราวต่าง ๆ นั้น เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของตัวเองโดยตรง

การวิพากษ์สังคม เสียดสีสังคม สะท้อนปัญหาทางสังคม

สำหรับความหมายของเพลงที่เป็นเรื่อง การวิพากษ์สังคม เสียดสีสังคม การสะท้อนสังคม นั้นสะท้อนให้เห็นความวุ่นวายในสังคม โดยการถ่ายทอดเรื่องราวออกมาด้วยการวิพากษ์ วิเคราะห์สังคม อย่างชัดเจนและเปิดเผย นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการเสียดสีสังคม การไม่ยอมรับกฎ กติกาในสังคม (Anti Social) ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองความสับสนวุ่นวายในสังคม เหตุการณ์ก่อการร้าย ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างระหว่างชนชั้น ความไม่เท่าเทียมกัน ส่งผลให้เกิดความยากจน นอกจากนี้ยังมีความขัดแย้งทางด้านศาสนา (พุทธ-อิสลาม) ปัญหาความขัดแย้งทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ความขัดแย้งระหว่างตำรวจประชาชน ความโปร่งใสประชาธิปไตย และนโยบายต่างๆ ของนักการเมืองที่ขัดแย้งกับความเป็นจริงในสังคม

การถ่ายทอดเรื่องราวของความรัก

การถ่ายทอดเรื่องราวของความรักที่ผิดหวัง ซึ่งเป็นความรักที่เกี่ยวกับการผิดหวัง ออกหัก หรือเสียในความรัก เนื่องจากการถูกคนรักทอดทิ้ง หรือการที่คนรักไปมีคนอื่น โดยอาจมีการนำเสนอในรูปแบบการพรรณนา หรือการตัดพ้อต่อว่าอย่างไม่ค่อยพอใจ นอกจากนี้ยังมีในเรื่องของ ความรักแบบสมหวัง เป็นความรักในระยะที่ฝ่ายชาย และฝ่ายหญิงมีความสนิทสนมถึงขั้นเส้าโลม หรือเป็นของกันและกัน ความรักแบบชั่วคราว (one night stand) การมีสัมพันธ์ทางเพศในระยะอันสั้นหรือแค่เพียงคนเดียว โดยไม่คิดว่าเป็นเรื่องเสียหาย ไม่จำเป็นต้องแคร์ใคร บางครั้งอาจจะมองว่าเป็นค่านิยมที่ดี ในการที่มีคู่นอนไม่เข้าหน้า และถ้าใครมีคู่รักมากเท่าไรก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ยอมรับในหมู่วัยรุ่นในปัจจุบัน

การถ่ายทอดอุดมการณ์ชีวิต

สำหรับเนื้อหาที่มี การถ่ายทอดให้เห็นถึงอุดมการณ์ชีวิตนั้น มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเกิดมาใช้ชีวิตให้คุ้ม การทำให้ชีวิตให้มีความสุข เพราะไม่ว่าวันข้างหน้าจะเป็นเช่นไร การตามหาความฝันในชีวิต การเดินทางหาจุดหมายในชีวิตของตัวศิลปินเอง ทำให้เป็นการจุดประกายเพื่อความสำเร็จในชีวิตกับแฟนเพลง การเล่าเรื่องราวโดยให้มองหาอุดมการณ์ หรือจุดยืนในชีวิต เพื่อการค้นพบตนเอง เนื้อหาของเพลงนั้นอาจจะเป็นแรงผลักดันให้ผู้ฟังหรือแฟนเพลงมีกำลังใจ และสามารถมองหาประสบการณ์หรือจุดหมายในชีวิตได้ในอนาคต

การถ่ายทอดเรื่องราวทางเพศ

ประเด็นการถ่ายทอดเรื่องราวทางเพศ มีเนื้อหาที่เชื้อเชิญให้วัยรุ่นหนุ่มสาวให้มีเพศสัมพันธ์กันระหว่างเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม โดยการใช้คำพูดที่เน้นพฤติกรรมทางเพศและใช้คำหยาบคายต่าง ๆ หรือใช้ศัพท์สแลง ไว้ในบทเพลงหรือใช้การเล่นคำ แสดงให้เห็นถึงค่านิยมในการมีเพศสัมพันธ์ในหมู่วัยรุ่นว่าเป็นเรื่องที่ดี ไม่เสียหาย น่าเลียนแบบ และเป็นการแสดงออกที่ค่อนข้างเปิดเผย

(2) อุดมการณ์แฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย

ผลการวิจัยเรื่องอุดมการณ์แฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย พบว่าตัวแปรเรื่องเพศ ซึ่งเพศนั้นมีผลต่อวัฒนธรรมฮิปฮอป ในการต่อรองพื้นที่ทางสังคมของความเป็นแฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย ผลการวิจัยในอุดมการณ์ด้านเพศพบว่ามีแฟนเพลงทั้งหญิงและชายได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ในทุกๆ งานนั้นจะพบผู้ชายมากกว่าผู้หญิงเป็นจำนวนมากพอสมควร ส่วนใหญ่แล้วผู้ชายจะคิดเป็นสัดส่วนประมาณสามต่อหนึ่ง

พบว่าอายุเฉลี่ยของแฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะมีอายุเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 16-32 ปี

ช่วงวัยรุ่นตอนต้น อายุ 16-20 ปี เป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบมากเป็นอันดับสองของกลุ่มแฟนเพลงและการร่วมตัวกิจกรรมทางวัฒนธรรมฮิปฮอป

ช่วงวัยรุ่นตอนปลาย อายุ 21-25 ปี เป็นวัยที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบมากเป็นอันดับแรกของกลุ่มแฟนเพลงฮิปฮอป

ช่วงวัยทำงาน อายุ 26- 30 ปี เป็นวัยที่เพิ่งเรียนจบระดับอุดมศึกษา และเป็นแฟนเพลงที่ทำงานอยู่

อัตลักษณ์ด้านการศึกษา การศึกษาของกลุ่มแฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทยพบว่า จะเป็นนักเรียน นักศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จนถึงระดับอุดมศึกษา แฟนเพลงส่วนใหญ่จะศึกษาอยู่ในสถาบันเอกชน โรงเรียนนานาชาติ และบางคนที่ศึกษาอยู่ในต่างประเทศ แฟนเพลงบางคนมีอาชีพเสริมระหว่างการเรียน ซึ่งอาชีพที่ว่านั่นส่วนแล้วแต่เป็นอาชีพที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดรายได้ เช่น นักเต้น B-Boy B-Girl หรือเปิดร้านเสื้อผ้าแนวฮิปฮอป

บางคนสามารถรับจ้างแสดงเต้น B-Boy ได้รายได้โดยประมาณ 1,000-2,000 บาท ต่อวัน แฟนเพลงบางคนมีการรวมตัวกันในการสร้างสรรค์เพลงหรือที่ในกลุ่มวัฒนธรรมฮิปฮอปนั้นเรียกว่า “Crew” และมีการนำไปฝากขายที่ร้าน ดีเจ สยาม หรืองานกิจกรรมดนตรี เช่น งาน แฟต เฟสติวอล (Fat Festival) มีแฟนเพลงบางคนได้เปิดร้านเสื้อผ้าแนวฮิปฮอป นำเข้าเสื้อผ้าที่เป็นแฟชั่นฮิปฮอปจากต่างประเทศ ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในหมู่วัยรุ่นไทยในปัจจุบัน ซึ่งถือว่าการหารายได้พิเศษอีกทางหนึ่ง

การแต่งกายถือว่าเป็นอัตลักษณ์ที่แสดงออกผ่านทางลักษณะที่ปรากฏหมายถึงรูปลักษณ์ภายนอก ที่แสดงออกในการรวมกลุ่มชมคอนเสิร์ต หรือกิจกรรมต่างๆ ที่ในปัจจุบันกลายเป็นแฟชั่นกระแสหลักของกลุ่มวัยรุ่น ไปเสียแล้ว เนื่องจากสื่อเป็นตัวกลางในการนำเสนอ และการรับรู้และปฏิบัติตามศิลปินที่ตนเองชื่นชอบ การแต่งกายที่เป็นที่นิยมของกลุ่มแฟนเพลงฮิปฮอปได้แก่ เสื้อผ้าตัวกีฬาเสื้อตัวใหญ่, กางเกงตัวใหญ่, รองเท้าผ้าใบ,

นิยมสวมหมวกแบบต่างๆ โดยเฉพาะหมวกแก๊ปกีฬาสบอบล, เครื่องประดับชิ้นใหญ่ ตั้งแต่โซ่ยาวแขวนคอ แหวน ตุ้มหู ที่ทำด้วยเงิน, ทองและ เพชร รวมถึงการใส่ที่ครอบฟัน (Grillz)

แฟนเพลงฮิปฮอปส่วนใหญ่จะมีการรวมตัวในด้านกิจกรรมที่จัดขึ้นของกลุ่มวัฒนธรรมฮิปฮอป ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การจัดกิจกรรมจากหน่วยงานหนึ่งเพื่อสนับสนุนให้วัยรุ่นได้กล้าแสดงออก นอกจากนี้ยังพบว่ากิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้กลุ่มวัยรุ่นได้แสดงออกนั้น เป็นกิจกรรมคอนเสิร์ตจากศิลปินฮิปฮอป ต่าง ๆ รวมถึงมีการจัดงานปาร์ตี้ต่าง ๆ ในกลุ่มเพื่อนฝูง อย่างไรก็ตามไม่เป็นทางการอีกด้วย นอกจากนี้ยังพบว่ากิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้วัยรุ่นได้แสดงออกนั้น มีรูปแบบที่ค่อนข้างเป็นแบบเดียวกัน การทำกิจกรรมของ แฟนเพลงส่วนใหญ่เน้น ให้ความสำคัญกับการเต้น B-Boy หรือ B-Girl โดยปัจจุบันมีองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรมต่างๆ ของแฟนเพลงฮิปฮอป นอกจากนี้ การแสดงออกทางด้านกิจกรรมยังมีการรับเอารูปแบบวัฒนธรรมที่มาจากอเมริกา ซึ่งเป็นต้นกำเนิดในวัฒนธรรมฮิปฮอป ไม่ว่าจะเป็นการเล่นสเก็ตบอร์ด หรือบาสเกตบอล

ในด้านภาษาในการสื่อสารในกลุ่มของตนเองนั้น มีทั้งภาษาพูดและภาษาท่าทาง โดยภาษาของกลุ่มแฟนเพลงฮิปฮอปนั้น จะมีศัพท์เฉพาะกลุ่มในการสื่อสารพูดคุยกัน มีศัพท์สแลงเฉพาะกลุ่ม มีการตั้งฉายาให้กับตนเอง และกลุ่มคนตรีหรือที่เรียกกันในกลุ่มแฟนเพลงว่า Crew ทั้งหมดเหล่านี้แฟนเพลงต้องการสร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความแตกต่างในกลุ่มสังคมกลุ่มอื่นและให้เกิดการจดจำได้ง่าย นอกจากภาษาพูดแล้ว ภาษาท่าทางยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการสื่อสาร โดยกลุ่มแฟนเพลงฮิปฮอปจะมีท่าทางการแสดงออกที่เป็นเอกลักษณ์ในกลุ่มเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการทักทายเฉพาะกลุ่ม มีการแสดงออกทางสัญลักษณ์ผ่านภาษามือ การทักทายด้วยการจับมือ ซึ่งในแต่ละกลุ่มของแฟนเพลงฮิปฮอปก็มีลักษณะเฉพาะกลุ่มที่แตกต่างกันไป ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นอัตลักษณ์ทางภาษาที่ใช้สื่อสารกันระหว่างกลุ่มแฟนเพลงเดียวกัน และสามารถเข้าใจได้ในกลุ่มเดียวกัน เป็นการแสดงความโดดเด่นที่แตกต่างไปจากกลุ่มสังคมอื่น ๆ

บทสรุป อัตลักษณ์ต่าง ๆ ที่วัฒนธรรมย่อยของวัยรุ่นกลุ่มนี้แสดงออกมาก เป็นเพราะสภาพแวดล้อมที่เป็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของวัยรุ่นในวันนั้น หล่อหลอมให้เกิดความเชื่อ ความคิด ค่านิยมต่าง ๆ ที่นำพาชีวิต ให้เป็นไปในแนวทางที่วัยรุ่นได้คิด

แล้วว่านั่นเป็นวิถีทางของเขา แฟนเพลงฮิปฮอปนั้นต้องการแสดงอัตลักษณ์ของตนเองว่า พวกเขาคือใคร เพื่อแสดงความแตกต่างว่า แฟนเพลงฮิปฮอปนั้นต่างจากกลุ่มคนในสังคมอื่น ๆ อย่างไร เพื่อให้สังคมภายนอกรับรู้ และยอมรับในสิ่งที่พวกเขาเป็น ซึ่งเป็นการแสดงออกด้านประชาธิปไตยอีกรูปแบบหนึ่ง

6.2 การอภิปรายผลการวิจัย

ผลของการวิเคราะห์เนื้อหาเพลงฮิปฮอปในประเทศไทยพบว่า เนื้อหาเพลงฮิปฮอปในประเทศไทยนั้น ส่วนมากจะถ่ายทอดโดยใช้คำพูด หรือศัพท์สแลง หรือคำหยาบคาย เพื่อเป็นการถ่ายทอดความหมายผ่านบทเพลง และสามารถสะท้อนให้เห็นถึงวาทกรรมบางอย่างในบทเพลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องวาทกรรม ที่สร้างลักษณะเฉพาะหรืออัตลักษณ์ในสังคมตัวบทบาทหรือตัวภาษาสามารถสร้างลักษณะเฉพาะอะไรผ่านสื่อเห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวบทที่บริบททางสังคม ไม่ว่าจะเป็นการสะท้อนปัญหาต่าง ๆ ทางสังคม วิถีชีวิตวัยรุ่น ความรัก อุดมการณ์ และการแสดงออกทางเพศ สามารถถ่ายทอดออกมาให้เห็นภาพอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ก่อนการทำวิจัย รวมทั้งสอดคล้องกับ ทฤษฎีสัญญาวิทยา กับแนวคิดในการเล่าเรื่อง และแนวคิดเรื่องวาทกรรม

ข้อสังเกตอีกอย่างหนึ่งในบทเพลงที่นำมาเป็นตัวอย่างในการทำวิจัยพบว่า เพลงฮิปฮอปที่มีถ้อยคำ ที่รุนแรง ตรงไปตรงมา แตกต่างจากเพลงไทยสมัยนิยมประเภทอื่น เช่น แนวเพลง ป๊อป ร็อค ตรงที่เพลงแนวฮิปฮอปนั้น กล่าวพูด กล่าวเขียน กล่าวที่จะถ่ายทอดอุดมการณ์ ความคิดออกมา นอกจากนี้ เพลงฮิปฮอปที่มีสังกัดหรือมีค่ายเพลงในการจัดจำหน่ายนั้น ยังมีความแตกต่างระหว่างเพลงฮิปฮอปที่ได้คิดในด้านการใช้ภาษาและถ้อยคำในการถ่ายทอดในบทเพลงต่างๆ โดยเพลงฮิปฮอปที่มีสังกัดนั้นได้ใช้คำพูดที่ตรงไป ตรงมา เข้าใจง่าย สอดคล้องกัน แต่เนื้อหาและคำพูดของบทเพลงฮิปฮอปนั้นก็ไม่ใช่หยาบคายเท่ากับเพลงฮิปฮอปได้คิด โดยบทเพลงของเพลงฮิปฮอปได้คิดนั้น จะมีคำพูดที่หยาบคายมาก ประกอบไปด้วยคำด่า ถ้อยคำรุนแรง ศัพท์สแลง คำพวน ที่ต้องการถ่ายทอดเรื่องราวทางเพศ การด่าทอสังคมที่ชัดเจน ซึ่งเด็กและเยาวชนต้องให้ผู้ใหญ่ให้คำแนะนำ และต้องใช้วิจารณญาณในการรับฟัง

เนื่องจากเพลงฮิปฮอปส่วนใหญ่จะมีดนตรี จังหวะและการร้องที่ค่อนข้างเร็ว จนบางครั้งผู้ฟังที่ไม่ใช่แฟนเพลงตัวจริง อาจจะฟังไม่ออกเลยว่าเนื้อเพลงนั้น ได้มีเนื้อหา และพูดถึงอะไรบ้าง ทั้งนี้เพราะว่าเนื้อหานั้นจะเน้นคำพูดที่ตรงไปตรงมา หรือใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพ ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่

เพลงฮิปฮอปนั้นต้องการให้มีจังหวะที่เร็ว เร้าใจ ซึ่งเหมือนเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของบทเพลงฮิปฮอป เมื่อความเป็นจริงต่าง ๆ ได้ถูกถ่ายทอดออกมาผ่านบทเพลง ดังนั้นในบริบทสังคมโลกยุคหลังสมัยใหม่ ฮิปฮอปกลายเป็นวัฒนธรรมที่เข้าไปมีบทบาทตามที่ต่างๆ ของโลก ด้วยลักษณะวัฒนธรรมที่เป็น ลูกผสม (Hybridization) และมีความเป็นท้องถิ่น (Localization) ที่ให้โอกาสแก่เสียงของคนกลุ่มย่อยได้ พุดออกมา หรือเป็นกระบอกเสียงให้กลุ่มคนกลุ่มหนึ่งได้ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบทเพลง ซึ่งถือได้ว่าเป็น ประชาธิปไตยในรูปแบบใหม่ ที่เปิดโอกาสให้กับคนทุกชาติทุกภาษาใช้เป็นเครื่องมือเผยแพร่ วัฒนธรรมจากเบื้องล่าง เป็นการประกาศซึ่งความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ของคนกลุ่มย่อยกลุ่ม ต่างๆ ในสังคม

ความแตกต่างระหว่างเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย และเพลงฮิปฮอปในต่างประเทศ เนื่องจาก วัฒนธรรมฮิปฮอปมีจุดกำเนิดใน เซ้าธ บรองซ์ รัฐ นิวยอร์กในช่วงทศวรรษ 70 อันเป็นผลมาจากการ เปลี่ยนแปลงสู่สภาพความเป็นเมืองใหญ่ (Metropolis) ของมหานครนิวยอร์ก ส่งผลกระทบต่อให้กลุ่มคน แอฟริกัน-อเมริกันที่เป็นกลุ่มชนชั้นล่าง ประสบปัญหาความยากจน ภาวะการตกงาน และปัญหาสังคม ชนิดต่างๆ ตามมา การปรับตัวทางวัฒนธรรมของกลุ่มวัยรุ่นเชื้อสายแอฟริกัน-อเมริกัน นำไปสู่การเกิด วัฒนธรรมฮิปฮอป โดยรูปแบบทางวัฒนธรรมที่มีความแปลกใหม่ส่งผลให้วัฒนธรรมฮิปฮอปได้ แพร่หลายจากภายในกลุ่มวัยรุ่นผิวดำ เนื้อหาเพลงส่วนมากในต่างประเทศจึงเน้น เรื่องราวของการเสียด ส์รัฐบาล การค้าขายยาเสพติด การปล้น การทำตัวเป็นอันธพาล เรื่องเซ็กซ์ การมีเพศสัมพันธ์เป็นหลัก

แต่สำหรับในประเทศไทยเกิดจากการรับเอาวัฒนธรรมจากต่างประเทศเข้ามาในเมืองไทย จาก กลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มวัยรุ่นเหล่านี้มักฟังเพลงฮิปฮอปและฟังคัร็อก ซึ่งสาเหตุมาจากเคยไปเรียนต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สหรัฐอเมริกา แล้วติดใจรับวัฒนธรรมมา และนำมาเผยแพร่ให้เพื่อนในกลุ่มได้ฟัง จนกลายมาเป็นกระแสหลักของสังคม และกลายเป็นวัฒนธรรมวัยรุ่นในที่สุด ดังนั้นผลผลิตเพลงฮิป ฮอปในประเทศไทย จึงที่มีเนื้อหาสะท้อนปัญหาของตนเอง และสังคม เพลงฮิปฮอปจะพูดถึงการ ดำรงชีวิต การใช้ชีวิตในสังคมเมือง ปัญหาที่กำลังเป็นที่สนใจของคน และถ่ายทอดออกมาด้วยภาษาที่ เข้มข้น แรง แต่สวยงาม เพราะต้องการคงความเป็นเอกลักษณ์ของเพลงฮิปฮอปของต่างประเทศ แต่ เนื่องจากบริบทของสังคมไทยนั้นแตกต่างจากในต่างประเทศ ด้วย ภาษา วัฒนธรรม และประเพณีไทย ส่งผลให้ความแรงของภาษาในเพลงฮิปฮอปนี้เอง จึงทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี กับเด็ก จึงมีทั้งสื่อที่ต่อต้านและสื่อที่สนับสนุนไปพร้อม ๆ กัน

หากเราได้มองถึงความหมายและการเล่าเรื่องในเพลง ประเด็นต่างๆ ที่ได้ค้นพบนั้น ล้วนแต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม และสามารถพบเห็นได้อย่างชัดเจน การถ่ายทอด เรื่องราวผ่านบทเพลงฮิปฮอป บางครั้งคนบางกลุ่มอาจจะมองว่าเป็นเรื่องที่ไร้สาระ แต่ในความเป็นจริงนั้น ทุกถ้อยคำตัวอักษรที่ร้อยเรียงออกมาเป็นคำพูด เนื้อเพลง นั้นดูเหมือนว่าจะเป็นการสะท้อนออกมาถึงความเป็นจริง การตีแผ่สังคม การสะท้อนสังคม การวิพากษ์ ในความเป็นจริงด้านต่างๆ ถ้าจะเปรียบว่า “สื่อ” คือกระบอกเสียงของประชาชน ก็คงจะไม่แปลกที่ “บทเพลงฮิปฮอป” ก็เปรียบเสมือนเป็นกระบอกเสียงของแฟนเพลงหรือกลุ่มวัฒนธรรมฮิปฮอป ที่ต้องการให้สังคมรับรู้ถึงเรื่องราวต่างๆ ความเป็นจริงต่างๆ เพื่อให้รับรู้ถึงความต้องการของกลุ่มวัยรุ่น ปัญหาต่างๆ ของสังคม ในฐานะที่ตนเองเป็นประชาชนคนหนึ่งที่อยู่บนผืนแผ่นดินไทย บทเพลงฮิปฮอปนั้นนำเสนอเพื่อต้องการพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น อุดมการณ์ ความคิด ซึ่งสังคมในปัจจุบันอาจจะมองไม่เห็นถึงความสำคัญของกลุ่มวัฒนธรรมวัยรุ่นกลุ่มนี้ เหตุผลดังกล่าว ล้วนเป็น “สาร” สำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของอัตลักษณ์กลุ่ม เป็นการไม่ยอมตามกระแสของวัฒนธรรมหลัก เป็นกลวิธีการต่อต้านชัดเจน ต่อรอง หรือต่อสู้กับวัฒนธรรมหลักโดยที่พวกเขาอาจไม่รู้ตัว และ สาร ดังกล่าว ล้วนส่งผลต่อสาธารณะจนเริ่มเห็นเป็นภาพมากขึ้น

ในด้านของอัตลักษณ์แฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทยนั้น ตามที่ผู้วิจัยได้แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมวัยรุ่น แนวคิดเรื่องแฟนและแฟนคอม และแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ ในการเป็นกรอบแนวคิดอ้างอิงในการศึกษาครั้งนี้ โดยสรุปอัตลักษณ์แฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทยนั้น แสดงอัตลักษณ์ทั้งด้านมิติดังที่ได้กล่าวมาโดยใช้แนวคิดที่ได้นำมาวิเคราะห์ควบคู่ด้วยนั้นสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ได้รับ

สำหรับเรื่องอัตลักษณ์ของแฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทยนั้นสอดคล้องกับทฤษฎี Brake (อ้างใน วิชาวี วิโรจน์พันธุ์, 2539) ได้อธิบายว่า ลักษณะโดยทั่วไปของวัฒนธรรมย่อยอีกแบบหนึ่งก็คือรูปแบบ (style) กล่าวคือ กลุ่มที่มีวัฒนธรรมย่อยที่โดดเด่นแตกต่างไปจากกลุ่มอื่นๆ ก็คือกลุ่มที่มีการใช้รูปแบบในเชิงสัญลักษณ์รูปแบบหนึ่งๆ ทำให้เกิดตัวบ่งชี้ที่สำคัญหลายประการ รูปแบบแสดงให้เห็นถึงความยึดถือในวัฒนธรรมย่อย และยังชี้ให้เห็นถึงการเป็นสมาชิกของวัฒนธรรมย่อยหนึ่งๆ ซึ่งมีลักษณะที่ปรากฏออกมาอย่างไม่สนใจหรืออย่างต่อต้านค่านิยมหลักของสังคม รูปแบบของวัฒนธรรมย่อยมีองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน

1. “ลักษณะที่ปรากฏ” ลักษณะที่ปรากฏภายนอกประกอบด้วยเครื่องแต่งกาย ข้าวของเครื่องใช้ เช่น เสื้อผ้า เครื่องประดับ

2. “การประพุดิปฏิบัติตัว” ซึ่งรวมถึงการแสดงออก กิริยาและท่าทาง
3. “ภาษาของกลุ่ม” ได้แก่คำศัพท์พิเศษและวิธีการพูด

อัตลักษณ์เหล่านี้พบว่าถูกแสดงออกในขณะที่มีการรวมกลุ่มของวัฒนธรรมฮิปฮอป โดยมีการสร้างรูปแบบของอัตลักษณ์ผ่านทางลักษณะที่ปรากฏ คือ เสื้อผ้า แต่งกาย และรวมถึงเครื่องประดับต่างๆ การประพุดิปฏิบัติตัวในการชมคอนเสิร์ตเช่น ท่าทาง การทักทาย การจับมือแทนการไหว้ และภาษาของกลุ่มที่บ่งบอกถึงความเป็นฮิปฮอป ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งในอัตลักษณ์ของแฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย

เนื่องจากกลุ่มวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งในสังคม กลุ่มที่ได้รับวัฒนธรรมต่างประเทศมาประพุดิเป็นส่วนหนึ่งชีวิตประจำวัน วิถีการบริโภควัฒนธรรมฮิปฮอปของวัยรุ่นกลุ่มนี้มีลักษณะที่แปลกออกไปจากวิถีบริโภคโดยทั่วไป การที่วัยรุ่นกลุ่มนี้ต้องการแสดงความเป็นตัวตนของตัวเองในรูปแบบที่ต่างออกไปจากรูปแบบของวัฒนธรรมกระแสหลักนี้เอง ทำให้วัฒนธรรมย่อยของวัยรุ่นกลุ่มนี้เป็นเหมือนวัฒนธรรมกลุ่มของคนกลุ่มน้อยในสังคม ดังนั้นกลุ่มคนในสังคมดังกล่าวจึงต้องแสดงการกระทำต่างๆ เพื่อเรียกร้องความเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาของเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย และแฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย จากการวิจัย ส่วนใหญ่พบว่า แฟนเพลงจะสนใจในกิจกรรมทางวัฒนธรรมทางดนตรีฮิปฮอปมากกว่าความหมายของเนื้อหา

เนื่องจากวัฒนธรรมทางดนตรีฮิปฮอปแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบด้วยกัน แฟนเพลงนั้นสนใจในกิจกรรมหลักต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเต้น B-Boy, MC, DJ, Graffiti แฟนเพลงสนใจในกิจกรรม การรวมตัวกันในกลุ่มวัฒนธรรมทางดนตรี การปาร์ตี้สังสรรค์ทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ กลุ่มแฟนเพลงกลุ่มนี้จะสนใจกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่าเนื้อหาที่สะท้อนลงไปในบทเพลง จะมีเพียงแค่แฟนเพลงบางกลุ่ม หรือแฟนเพลงบางคนที่เข้าใจถึงปัญหา และความหมายต่าง ๆ ผ่านบทเพลง รวมทั้งมีเพลงเพียงบางเพลงเท่านั้น ที่โดนใจกลุ่มผู้ฟัง และถ้าเพลงมีเนื้อหาที่คำทอ สังคม หรือกลุ่มคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากเท่าไร ก็เปรียบเสมือน เป็นตัวแทนของเสียงสะท้อนจากแฟนเพลงกลุ่มนี้มากเท่านั้น เพลงฮิปฮอปจึงเป็นที่ โดนใจของกลุ่มแฟนเพลงเหล่านี้ไปโดยปริยาย

สาเหตุการแพร่กระจายวัฒนธรรมฮิปฮอปเข้ามาในประเทศไทยนั้นแตกต่างจากการกำเนิดวัฒนธรรมฮิปฮอปจากประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจาก สาเหตุที่เกิดเพลงฮิปฮอปในอเมริกานั้นเกิดจากการคับแค้นใจ ปัญหาความยากจน แต่สำหรับประเทศไทยนั้น มีการรับเอาวัฒนธรรมกลุ่มนี้มาจากต่างประเทศ โดยมีกลุ่มนักเรียนไทยที่มีโอกาสไปศึกษาต่างประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้รับเอาวัฒนธรรมกลุ่มนี้เข้ามาเผยแพร่ จากวัฒนธรรมกระแสรองเมื่อไม่กี่สิบปีที่ผ่านมา จนปัจจุบันนี้นั้นคงไม่มีใครที่จะปฏิเสธได้ถึงความสำเร็จ และการยอมรับกับดนตรีกระแสหลักในปัจจุบัน

ในการศึกษาปัญหาเบื้องต้นในการรวมตัวกันของกลุ่มวัฒนธรรมฮิปฮอป น่าจะมาจากอำนาจในการครอบงำวัฒนธรรมของผู้ใหญ่

สังคมอาจจะมองว่าเด็กกลุ่มนี้ไม่ดี และให้การสนับสนุนทางวิชาการมากกว่าจนลืมไปว่า ความรู้มันไม่ได้มาจากห้องเรียนเสมอ ความรู้มีอยู่รอบ ๆ ตัวเรา และยังมีอะไรอีกเยอะที่เราจะต้องเรียนรู้ ศิลปินบางคนได้กล่าวว่า พวกเขาทำเพลงเพื่อให้เด็กเสพ แต่ไม่ได้ให้เด็กทำตาม เพลงเป็นรูปแบบความบันเทิง เพลงฮิปฮอปนั้นเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งของรูปแบบเพลงที่แปลกใหม่ วัฒนธรรมฮิปฮอปไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน กระทั่งต่าง ๆ ที่วิจารณ์สังคม รวมไปถึงจนถึงเด็กฮิปฮอปต่าง ๆ มันเป็นหน้าที่ของเขา แต่ทุกคนต่างมีวิถีชีวิตเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ชีวิตยังคงต้องดำเนินต่อไป

ผู้ใหญ่บางคนอาจจะมองว่าเด็กฮิปฮอปเป็นเด็กไม่ดี ก้าวร้าว ชอบทำตัวเป็นแก๊งค์ แต่อาจไม่เคยมองเลยว่า ผู้ใหญ่เหล่านั้นมีเวลาให้เด็กมากน้อยแค่ไหนในการให้ความอบอุ่น หรือการสร้างความเป็นครอบครัวให้ดีหรือยัง เด็กฮิปฮอปที่มีปัญหาครอบครัวก็มี และการที่เขาารวมตัวกัน มีสังคม ได้เจอรุ่นที่เพื่อน ๆ มันกลับเป็นสิ่งที่ดี ได้คนที่คอยปรับทุกข์ ระบายให้ฟังได้ เพราะพ่อแม่ผู้ปกครอง อาจจะไม่เคยเข้าใจ

ถึงแม้ว่า จากการสัมภาษณ์ และพูดคุยกับสมาชิกในกลุ่มวัฒนธรรมฮิปฮอปจำนวนหนึ่ง แต่พวกเขาล้วนปฏิเสธที่จะตอบว่า “แรงกดดันจากผู้ใหญ่ ทำให้เกิดการรวมตัว” คำตอบส่วนใหญ่ที่ได้รับคือ ผู้ใหญ่และแรงกดดันจากภายนอก มีส่วนน้อย หรืออาจไม่มีเลยอย่างไรก็ตาม

บีบอย (B-Boy) บางคน ยอมรับว่าน้อยใจ ที่เวลาไปเล่นสเก็ตบอร์ดหรือเต้นเบรค แล้วมักมีผู้ใหญ่ มาไล่ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ นานา และมองพวกเขาเป็นตัวประหลาด จนบีบอยบางกลุ่ม รวมตัวกันเพื่อหาที่เต้น ให้ได้ เช่น บนทางเดินเชื่อมระหว่างสถานีรถไฟฟ้าสนามกีฬาและสยาม ซึ่งเมื่อมีคนมาไล่ ก็ต้องหยุดเต้น

วัฒนธรรมวัยรุ่น มักถูกมองในเชิงลบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตัว การฟังเพลง หรือการเต้นรำ และถูกนำเสนอให้กลายเป็นปัญหาสังคม ซึ่งผู้ใหญ่คงจะหลงลืมไปว่า ก่อนที่จะมาเป็นตัวเองในทุกวันนี้ ก็ต้องผ่านช่วงวัยรุ่นมาก่อน ผู้ใหญ่กำลังครอบครองความเป็นเจ้าทางอุดมการณ์ (Hegemony) ซึ่งแสดง ความเป็นเจ้าของอำนาจ ค่านิยม และวัฒนธรรมหลัก และจำกัดกรอบความคิดของคนในสังคม ให้มี อุดมการณ์ ความคิด ค่านิยมตามที่ต้องการ

เรามักได้ยินผู้ใหญ่พูดอยู่เสมอว่า “วัยรุ่นฟังเพลงอะไรก็ไม่รู้ ไม่มีคุณภาพเลย” “เด็ก ๆ เต้นยัง กับहनอน โดนน้ำร้อนลวก” “ผู้หญิงสมัยนี้ แต่งตัวโป๊เกินงาม ทำตัวไม่เป็นกุลสตรีไทย” “วัยรุ่นสมัยนี้ มั่ว ในการมีเซ็กซ์ เนื่องจากค่านิยมการมีกิ๊ก” “เซ็นเตอร์พอยท์ ศูนย์รวมของวัยรุ่นใจแตก” “เที่ยวกลางคืนเป็น การมั่วสุ่ม ไร้ยาและเป็นขยะสังคม” หนึ่งในนั้น วัฒนธรรมฮิปฮอปเองก็ถูกพาดพิงอยู่เสมอว่า เป็นพวกรับ วัฒนธรรมตะวันตกมา ไม่รักวัฒนธรรมไทย ทำตัวเป็นเด็กนอก ทำเป็นพูดไทยคำ อังกฤษคำ เป็นพวก ก้าวร้าว พุดจาหยาบคาย ชอบมั่วสุ่ม ไร้ยาเสพติด แล่นี่ก็เพียงพอแล้วที่ภาพเชิงลบจะติดตัวพวกเขาไป ตลอด แต่จากการที่ถูกมองว่าเป็นตัวประหลาด พวกเขากลับรู้สึกสะใจที่ไม่เหมือนใคร เป็นการต่อต้านขัด ขืน (Resistance) และต่อสู้ (Struggle) อย่างเงียบๆ เกิดการรวมกลุ่มคนวัยเดียวกันที่คิดและชอบเหมือนกัน อันจะทำให้เกิดความรู้สึกอันใจ มีพวกพ้อง เป็น “คนประหลาด” พวกเดียวกัน เพื่อปฏิเสธอำนาจในการ ครอบงำต่างๆ ที่ถาโถมเข้ามาทั้งหมด (Counter Hegemony)

อย่างไรก็ตาม การต่อสู้ของกลุ่มฮิปฮอปคงไม่ต้องการให้กลุ่มของตนมาเป็นเจ้าของ วัฒนธรรมกระแสหลัก หรือตั้งใจต่อต้านอำนาจของผู้ใหญ่แต่อย่างใด พวกเขาแค่ต้องการแสดงอัต ลักษณ์ว่าตนเองไม่เหมือนใคร และเลือกไม่นิยมที่จะทำตามคนอื่น เท่านั้นเอง

ดังนั้น จึงมีผู้กล่าวว่า ฮิปฮอปคือกระแส ฮิปฮอปน่าจะเป็นวัฒนธรรมที่มาเร็ว ไปเร็ว อย่างไรก็ตาม คงไม่อาจกล่าวได้ว่า ประมาณสิบกว่าปีที่ผ่านมา สังคมไทยไม่เห็นการเคลื่อนไหวของ กลุ่มวัยรุ่นกลุ่มหนึ่ง ที่รวมตัวกันเพราะมีเพลงที่ชอบ มีลักษณะการดำเนินชีวิต และมีอุดมการณ์ เหมือนๆ กัน ค่อย ๆ เผยแพร่อุดมการณ์และขยายจำนวนสมาชิก เพื่อแสดงความแตกต่างไม่เหมือนใคร

จนถึงวันนี้ คงจะปฏิเสธไม่ได้ว่า “ฮิปฮอป” ในปัจจุบันได้ซึมซับเข้ากระแสเลือดวัยรุ่นไทย ส่วนมากเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จากการเคลื่อนไหวที่ช้าแต่มั่นคง วัฒนธรรมฮิปฮอป เริ่มมีพื้นที่ทาง วัฒนธรรมที่เห็นเป็นรูปธรรมในสังคมไทย ด้วยกลยุทธ์การสื่อสารภายในกลุ่ม การสื่อสารระหว่าง เครือข่าย และการสื่อสารสู่สาธารณะดังกล่าว ล้วนเป็น “สาร” และการใช้ “ช่องทางการสื่อสาร” ที่แบบ ยล การเคลื่อนไหวของวัยรุ่นกลุ่มนี้จึงไม่ควรถูกมองข้าม และน่าจะเป็นตัวอย่าง ในการศึกษา โนทัศน์ และกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่มาพร้อมขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ ของกลุ่มใหม่ที่จะเกิดขึ้นใน อนาคตข้างหน้า

6.3 ปัญหาและอุปสรรคและข้อจำกัดในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “เนื้อหาเพลงและอัตลักษณ์แฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย” ได้พบกับ ปัญหา และอุปสรรคในการวิจัยพอสมควรดังนี้

6.3.1 การเก็บข้อมูลวิจัย

ประเด็นหลักในการวิจัยในครั้งนี้ คือ เนื้อหาเพลงและอัตลักษณ์แฟนเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย เนื่องจากผู้วิจัยมิได้เป็นผู้ที่มีพื้นฐานในด้านดนตรีเร็ป หรือฮิปฮอปมาก่อน แต่เนื่องจากความ สนใจในเนื้อหาเพลง วัฒนธรรมฮิปฮอป และวัฒนธรรมวัยรุ่นในปัจจุบันที่กำลังเป็นที่นิยม ดังนั้น การเก็บ รวบรวมข้อมูลที่เริ่มจากการสอบถามจากกลุ่มวัยรุ่นที่สนใจในวัฒนธรรมดนตรีฮิปฮอป ก็จะพบทั้งผู้ที่ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และ ผู้ที่ไม่ให้ความร่วมมือ ไม่เป็นมิตร ก็มี

เนื่องจากผู้วิจัยเป็นเพศหญิง ในการเข้าไปเก็บข้อมูลหรือการร่วมสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม นั้น ผู้วิจัยต้องระมัดระวังตัวเป็นพิเศษ เพราะเนื่องจากกิจกรรมฮิปฮอปบางอย่างนั้นจัดในสถานที่ที่เยว กลางคืน ผับ เชน และแฟนเพลงส่วนมากเป็นเพศชาย แต่หลังจากที่ได้ทำความรู้จักกับแฟนเพลงบางคน แล้ว ไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คิด บางคนก็รวมกันเป็นกลุ่มและช่วยกันให้ข้อมูลอย่างเต็มที่

ขณะเดียวกันเนื้อหาเพลงฮิปฮอปในประเทศไทยนั้น ไม่ได้มีอยู่ตามปกเทป หรือนิตยสารต่างๆ เหมือนกับเพลงไทยสมัยนิยมประเภทอื่น จึงทำให้เพลงบางเพลง ผู้วิจัยต้องทำการแกะเทป เพราะเพลง

ฮิปฮอปนั้นมีการร้องแร็ปที่เร็วและรัว จนบางครั้งต้องฟังเป็นจำนวนหลายครั้ง และฟังหลาย ๆ รอบ เพื่อความแม่นยำถูกต้องของข้อมูล

6.3.2 การติดต่อสัมภาษณ์ศิลปิน และผู้มีชื่อเสียง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยประสบกับปัญหาในการติดต่อขอสัมภาษณ์กับศิลปิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีชื่อเสียง ในหลาย ๆ ด้านตั้งแต่ ความพยายามในการค้นหาเครือข่ายของความสัมพันธ์ เพื่อที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูลในการติดต่อขอสัมภาษณ์ และในการนัดสัมภาษณ์นั้นมีการเกิดขึ้นหลายครั้ง เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลติดธุระและขอเลื่อนนัด รวมถึงผู้ให้ข้อมูลบางท่านก็ติดภารกิจในด้านการทำงานที่มีอาจสละเวลาในการให้ข้อมูลให้ได้ ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้จึงพบกับอุปสรรคในด้านข้อมูลที่ไม่ครอบคลุมครบถ้วนสมบูรณ์เท่าที่ควร

สำหรับข้อจำกัดในการวิจัยนั้น มาจากปัญหาและอุปสรรคข้างต้น ซึ่งทำให้เกิดข้อจำกัดในการวิจัยขึ้น ที่ได้แก่ การไม่สามารถได้ข้อมูลโดยตรงจากศิลปินแนวฮิปฮอป และผู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับการวิจัยครั้งนี้หลายท่าน รวมถึงการเกิดความท้อแท้และหมดหวังขึ้นระหว่างการทำวิจัย แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยก็ได้พยายามรวบรวมข้อมูล หลักฐาน และวิธีการต่าง ๆ เพื่อมาเติมเต็มในส่วนของคุณสมบัติขาดตกบกพร่องไปให้งานวิจัยครั้งนี้ดีขึ้น

6.4 ข้อเสนอแนะการวิจัย

วัยรุ่นกลุ่มวัฒนธรรมฮิปฮอป

เนื่องจากแฟนเพลงฮิปฮอปหรือกลุ่มวัฒนธรรมฮิปฮอปนั้นเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุเฉลี่ยตั้งแต่ 15 ปี ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มเยาวชนที่กำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ บางคนเพิ่งเข้ามาชิมชับในวัฒนธรรมฮิปฮอป และเข้าใจผิดว่า การทำตัวเป็นเด็กฮิปฮอปนั้นจะต้อง กินเหล้า สูบบุหรี่ เที่ยวกลางคืน หรือการทำตัวที่สวนกระแสสังคม เพื่อให้เกิดความโดดเด่นในสังคม หรือให้คนอื่นมองตนเองว่าเท่ แต่ความคิดเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ผิด การเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมฮิปฮอปไม่จำเป็นต้องทำแบบนั้น ก็มีคนยอมรับได้

กลุ่มแฟนเพลงและกลุ่มวัฒนธรรมทางดนตรีฮิปฮอปสามารถรวมตัวกันทางด้านกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างสรรค์สังคม ไม่ควรที่จะเน้นกิจกรรมการปาร์ตี้ หรือการดื่ม เทียวกลางคืน เพียงอย่างเดียว และไม่ควรที่จะให้เสียการเรียน เพราะหน้าที่หลักของวัยรุ่นนั่นคือการศึกษาเพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ควรจะยึดวัฒนธรรมฮิปฮอปเป็นไลฟ์สไตล์ หรือการรวมกลุ่มกันในสังคม เพื่อการสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้สังคมยกย่องในอนาคต

นอกจากนี้ แฟนเพลงบางคนมองว่า การแต่งตัวโดยใช้เสื้อผ้า เครื่องประดับที่มีราคาแพง เป็นค่านิยมที่ดี เท่ๆ ไม่เหมือนใคร หรือเพียงเพื่อต้องการให้คนอื่นมองว่าเราเป็นแฟนเพลงฮิปฮอปตัวจริง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่ได้จำเป็นเสมอไป แต่หากว่าเป็นการที่เรามีใจรักในดนตรี หรือรักในความเป็นวัฒนธรรมฮิปฮอปจากใจดีกว่า ที่จะหมดค่าใช้จ่ายไปกับแฟชั่น ที่นับวันจะกลายเป็นกระแสการแต่งกาย โดยที่ไม่ได้มองเห็นคุณค่าของความเป็นฮิปฮอป

ผู้ปกครองและกระทรวงวัฒนธรรม

จากคำกล่าวที่ว่า “มนุษย์เป็นสัตว์สังคม” การรวมกลุ่มกันทางสังคมจึงเป็นพื้นฐานของมนุษย์ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการค้นหาตัวตนที่แท้จริง ต้องการที่จะแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของตนเอง ผู้ปกครองควรที่จะเข้าใจ และคอยให้คำปรึกษา คอยดูแลให้ความอบอุ่นกับวัยรุ่นเหล่านี้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสังคมที่อาจจะเกิดขึ้น หากผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแล หรือห้ามบุตรหลานของท่านในสิ่งที่พวกเขาเหล่านั้นต้องการจะเป็น

หน่วยงานต่างๆ กระทรวงวัฒนธรรม ควรจะให้การสนับสนุน และเปิดกว้างในกิจกรรมฮิปฮอป หรือแม้กระทั่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่วัยรุ่นสามารถมีส่วนร่วมได้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีของวัยรุ่นในสังคม มีการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ และควรจะมีการร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย หากหน่วยงานใดมีความเชื่อมั่นในความมีตัวตนของวัยรุ่น พยายามเรียนรู้และเข้าใจในธรรมชาติ เข้าถึงจิตวิญญาณของวัยรุ่น ให้วัยรุ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ภาพของสังคมก็จะเคลื่อนตัวไปในทิศทางเดียวกัน

ผู้ผลิตผลงานเพลง

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงประเด็นต่างๆ ที่สอดคล้องอยู่ในบทเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย ซึ่งเป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งทางสื่อมวลชนลักษณะหนึ่ง ผู้ผลิตหรือผู้ที่ก้าวเข้ามาเป็นศิลปินฮิปฮอปในอนาคต สามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการผลิต เพื่อให้ได้รับความนิยมนอกจากแฟนเพลง สร้างสรรค์เพลงที่มีคุณค่า ถึงแม้แนวเพลงประเภทนี้อาจจะมองว่ามีถ้อยคำที่ไม่สุภาพปรากฏอยู่ในบทเพลง แต่ผู้ผลิตผลงานเพลงในอนาคต สามารถที่จะหลีกเลี่ยงถ้อยคำที่หยาบคาย แต่ยึดหลักการที่เป็นเอกลักษณ์ในบทเพลงฮิปฮอป แต่สอดคล้องแนวคิดใหม่ ๆ หรือการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบใหม่ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซากจำเจ กับบทเพลงที่ได้เคยผลิตไปแล้ว และจะได้แนวทางเกี่ยวกับบทบาทของสื่อในการช่วยทำให้เป็นแนวเพลงเป็นที่นิยมต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเฉพาะในเรื่อง “เนื้อหาเพลงฮิปฮอปในประเทศไทย” และ “อัตลักษณ์ของแฟนเพลงฮิปฮอป” ซึ่งแฟนเพลงฮิปฮอปที่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นแฟนเพลงที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีอาจศึกษาถึงรายละเอียดของทั้งประเทศไทยได้อย่างลึกซึ้ง สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษาวิจัยในประเด็นเฉพาะเจาะจง ตั้งแต่ ศิลปินฮิปฮอป หรือวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างแฟนเพลงในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย หรือบริบทสังคมของแฟนเพลงฮิปฮอปที่เป็นไทยที่อยู่อเมริกาและเพื่อเปรียบเทียบวิถีชีวิตที่แตกต่างจากแฟนเพลงหลาย ๆ กลุ่ม เช่น ภาษาในการสื่อสาร การร้องเพลงฮิปฮอปในสำเนียงภาษาต่างๆ เป็นต้น